

PAINOPISTE 2: paikallisyhteisöt ja elävät kylät

- päätöksentekoon vaikuttaminen asumisen säilymiseksi mahdollisena kaikkialla maaseudulla
- yhdistysten liiketoiminnan sekä sosiaalisen yrittäjyyden tutuksi tekeminen
- nuorten erityistaitojen hyödyntäminen perinteiden siirtämisessä sukupolvelta toiselle
- harjoittelu- ja työkokeilupaiikkojen etsiminen nuorille ja maahanmuuttajille kylien yrityksistä ja yhdistyksistä
- maahanmuuttajien ja kantaväestön kanssakäymisen edistäminen toiminnallisilla keinoilla
- kanavien luonti maaseutu-, kaupunki- ja saaristoalueiden yhdistysten yhteistyöllä
- tiedon tuonti paikallisista energiantuotantovaihtoehdoista yhdistyksille esimerkkien avulla
- yhdistysten ja yritysten ohjaaminen kohti energian kulutuksen hillintää ja energiansäästöä
- seutukunnallisen kyläasiamiesresurssin hankkiminen alueen kylien ja yhteisöjen toimintaa vahvistamaan

Esimerkkejä toimenpiteistä

- kyläkaavojen tekoa käynnistetään ja tarjotaan siihen liittyvää koulutusta sekä tuetaan kaavojen tuomista osaksi kuntien maankäytön suunnittelua
- nuorille sekä maahanmuuttajille tarjotaan mahdollisuuksia löytää työelämään tutustumis- ja harjoittelujaksoilla paikkoja maaseudun yhdistyksissä ja yrityksissä
- kehitetään Sepran nuorisotiimin toimintaa tukemaan nuorten osallistamista kehittämisen- ja hanketoimintaan: lähidemokratiaa ja osallistavaa päätöksentekoa tehdään tutuksi pilottien avulla ja toimijoiden osaamista lisätään koulutuksella
- tapahtumien järjestämisessä etsitään nuorille ja maahanmuuttajille tehtäviä, joiden avulla heitä sitoutetaan yhteisöjen toimintaan
- tuetaan teematapahtumien järjestämistä eri alueiden toimijoiden yhteistyönä
- tuetaan käytännönläheistä toimintaa, jolla tuodaan esiin esimerkkejä kulutuksen hillitsemiseksi ja energian säästämiseksi erilaisissa yhteisöissä

Mittarit

- 3. sektorin toimijoiden tulojen kasvu 5-10 %
- nuorten toteuttamien toimenpiteiden määrä 25 kpl
- uusien syntyneiden tuotteiden ja palvelujen määrä 10 kpl
- vähintään kahden toimijaryhmän toteuttama hanke 10 kpl
- aluetyyppirajojen yli tapahtuneiden yhteistoimien määrä 5kpl

- yhteisöjen toteuttamat uudet investoinnit 15 kpl
- yhteisöjen toteuttamat laajennus- tai parannusinvestoinnit 5 kpl
- syntyneet yhteiset kierrätys- ja energiaratkaisut 6 kpl
- hankkeiden aikana työllistyneet 40 hlö
- Nuorisotiimin jäsenten lukumäärä 15 hlö
- työpajatoimintaan osallistuneiden nuorten määrä 300 hlö
- työharjoitteluun tai -kokeiluun ohjattavien nuorten määrä 10 hlö
- nuorten osallistuminen kansainväliseen toimintaan 50 hlö
- toimenpiteissä mukana olevien maahanmuuttajien määrä 150 hlö

Painopisteen osuus maaseuturahoituksesta noin 30 %.

Visio 2020

Kylä ja yhteisöjä on kehitetty niiden erilaisten lähtökohtien pohjalta entistä vahvemmiksi ja omaleimaisemmiksi. Peruspalvelut ovat eri lailla, esim. teknologian avulla, saavutettuina säilyneet asukkaiden ulottuvilla, jolloin asuminen maaseudulla on nuorille perheille kiinnostava vaihtoehto. Kolmannen sektorin monipuolistuneet mahdollisuudet palvelutuotannossa ovat luoneet täydentäviä työpaikkoja ja toimintaa alueille.

Erilaisista verkostoista, laaja-alaisista toimijoista ja eri-ikäisistä ihmisistä koostuvien paikallisyhteisöjen aktiivisuus on luonut monipuolista toimintaa kylille. Syrjäkylien leikki- ja kohtaamispaikat tarjoavat sosiaalista toimintaa paitsi nuorille myös senioriväestölle sekä syrjäytymisvaarassa oleville väestöryhmille. Maahanmuuttajien ja ulkopaikkakuntalaisten kesävieraiden mukaantulo toimintaan rikastuttaa yhteisöjen elämää ja monipuolinen toiminta tarjoaa pienimuotoisia työllistymismahdollisuuksia. Nuoret ovat kehittäneet paikkoja ja mahdollisuuksia tarjota myyntiin itse tekemiään tuotteita ja nuorten vetämiä kesäkahviloita on toiminnassa tyhjiä kiinteistöissä. Kierrätys ja tietoisuus uudenlaisista yhteisistä energiaratkaisuista ovat auttaneet energiankulutuksen hillitsemisessä ja tuoneet lisäelinkeinomahdollisuuksia.

